

Jaarverslag 2014

INLEIDING

Dit jaarverslag betreft het oprichtingsjaar van de Stichting en bestrijkt derhalve een periode van slechts 8 maanden. Op 20 mei 2014 werd dit persbericht in het nieuws gebracht:

Cadeau voor Lenie: Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds

Sinds kort bestaat het “Lenie 't Hart Zeehondenfonds”. Deze Stichting is op veler verzoek opgericht als een eerbetoon aan Lenie 't Hart voor 43 jaar tomeloze inzet in haar strijd tegen onrecht tegenover mens en dier. De Stichting heeft als uitgangspunt het ondersteunen en continueren van Lenie's benadering van dierenwelzijn, zodat ook in de toekomst iedere hulpbehoevende zeehond wordt geholpen. Met het geld dat de Stichting hoopt te verzamelen bieden schenkers Lenie 't Hart de gelegenheid om over de hele wereld haar werk voor zeehonden nog vele jaren voort te zetten.

Een genereuze donatie vormde de start van de Stichting “Lenie 't Hart Zeehondenfonds”. Lenie 't Hart: “Ik ben vooral blij dat dit initiatief is genomen om mijn filosofie te ondersteunen: het redden van het dier omwille van het dier, met geen enkel ander doel dan dat. Het helpen van een hulpbehoevend dier is een kwestie van beschaving en fatsoen. Al het geld van de Stichting komt ten goede aan de zeehond. Dankzij dit fonds kan ik over de hele wereld jonge mensen die kleine ondersteuning geven waardoor ze hun dromen voor de toekomst waar kunnen maken en mee kunnen werken aan een betere wereld door dieren te redden; maar ook de vrijwilligers in Nederland net die ondersteuning geven die ze anders niet krijgen om zeehonden te helpen.”

Lenie denkt ook aan (financiële) ondersteuning van studenten die een stage willen volgen voor een studie over zeezoogdieren. Haar uitgangspunt is dat iedereen de kans moet krijgen over zeehonden te leren. Ook wil ze lespakketten voor spreekbeurten en werkstukken over zeehonden gratis beschikbaar stellen aan kinderen waarvan de ouders het niet kunnen betalen.

Als één van de eerste activiteiten van het Lenie 't Hart Zeehondenfonds zijn op dit moment een Nederlandse zeehondenverzorgster en een Israëliische dierenarts in Griekenland, waar ze een lokale groep vrijwilligers trainen bij het verzorgen van een aangespoelde monniksrob. Monniksrobben zijn uiterst zeldzaam en bijna uitgestorven.

Geïnteresseerden worden van harte uitgenodigd om deze Stichting te steunen (ANBI status is aangevraagd)¹; zij kunnen meer informatie vinden op www.leniethart.nl.

In dit persbericht is bewust niet ingegaan op de reden waarom Lenie 't Hart afscheid heeft genomen van de Zeehondencreche in Pieterburen. Op dat moment wilde zij geen publiciteit geven aan de ontwikkelingen die ertoe hadden geleid dat zij haar naam niet langer aan die instelling wilde verbinden.

Dit jaarverslag is niet het platform om uitvoerig in te gaan op die feiten, ook al is het noodzakelijk om in een apart hoofdstuk “Pieterburen” kort in te gaan op de ontwikkelingen, die invloed hebben gehad op het functioneren van de Stichting in het oprichtingsjaar 2014.

Hier beperken wij ons tot het feit dat Lenie 't Hart en met haar nog 15 andere medewerkers, waaronder wetenschappers en zeehondenverzorgers, in januari 2014 constateerden dat het nieuwe management van Pieterburen zonder wetenschappelijke onderbouwing een “nieuw protocol” had ingevoerd. Lenie en de

¹ Inmiddels is de ANBI status toegekend vanaf de oprichtingsdatum van de Stichting

andere medewerkers stelden vast dat deze nieuwe werkwijze leidde tot aantasting van dierenwelzijn en in bepaalde gevallen zelfs tot dierenmishandeling. Toen bleek dat aanpassing van deze nieuwe werkwijze onbespreekbaar was, besloten de tegenstanders van deze nieuwe ontwikkeling (15 van de toen 30 medewerkers) weg te gaan bij de crèche in Pieterburen.

Lenie 't Hart besloot om haar ervaring met de opvang en bescherming van zeezoogdieren op een andere manier in te zetten. De oprichting van de Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds was een logische stap, die haar in de gelegenheid stelde om zich volledig op deze nieuwe aanpak te richten.

Het eerste jaar van de Stichting was dan ook vooral een jaar van verkenning van de mogelijkheden en bezinning op de bestaande situatie en ontwikkelingen in de toekomst. Zo zijn er tal van gesprekken gevoerd met ex-medewerkers van Pieterburen en tientallen andere betrokkenen bij de hulp aan zeehonden, om de mogelijkheden te bekijken om met een positieve insteek hulp aan zeehonden in nood te kunnen blijven bieden.

Belangrijk daarbij was het opzetten van communicatie naar de achterban om steun voor de activiteiten van de Stichting te verwerven. Daartoe was publiciteit en het opzetten van de website www.zeehondenfonds.nl een noodzakelijke stap. Verder werd gestreefd naar samenwerking met partners in een missie, waarbij steeds meer duidelijk werd dat Lenie haar werkterrein verlegde, of beter gezegd uitbreidde, naar aandacht voor hulp aan alle hulpbehoevende, in het wild levende dieren en meer ruimte en respect voor dierenhulpverleners.

Het uitgangspunt van de Stichting is en zal altijd blijven om Lenie 't Hart in de gelegenheid te stellen haar werk voor hulpbehoevende dieren - en in het bijzonder zeehonden - te kunnen voortzetten, op haar advies personen en organisaties te steunen die zich inzetten voor hulp aan dieren, bestaande contacten in binnen- en buitenland te onderhouden, wetenschappelijk onderzoek te initiëren en te begeleiden en nieuwe wegen te vinden om de positie van in het wild levende dieren waar ook ter wereld te verbeteren. Dat zij daarbij net als in alle voorgaande jaren altijd het belang van de lokale bevolking vooropstelt, is een vanzelfsprekend uitgangspunt.

Karst van der Meulen
Voorzitter

BESTUURLIJKE ZAKEN

De Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds is op veler verzoek opgericht als een eerbetoon aan Lenie 't Hart vanwege haar 43 jaar tomeloze inzet in haar strijd tegen onrecht tegenover mens en dier. Met het geld dat de Stichting hoopt te verzamelen bieden de schenkers Lenie 't Hart de gelegenheid om personen en instellingen te steunen die waar ook ter wereld zeezoogdieren willen redden.

De Stichting stelt zich ten doel:

- het bieden van steun aan personen en instellingen die zich waar ook ter wereld bezighouden met hulp aan zeezoogdieren die in problemen zijn gekomen en het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

De Stichting tracht haar doel te bereiken door onder meer:

- a) Het verlenen van noodhulp aan en het geven van voorlichting over zeezoogdieren wereldwijd,
- b) het bieden van daadwerkelijke steun bij de opvang van zeezoogdieren of bij reddingspogingen van gestrande zeezoogdieren, met als doel de dieren weer vrij te laten in de natuur,
- c) het beschikbaar stellen van expertise op het gebied van verzorging van opgevangen zeezoogdieren en het gebied van reddingsacties van gestrande walvisachtigen,
- d) het beschikbaar stellen c.q. organiseren van financiële steun aan personen en instellingen die zich inzetten voor het welzijn van in problemen geraakte zeezoogdieren,
- e) het instellen en onderhouden van een internationaal kennisnetwerk van experts op het gebied van (verzorging van) zeezoogdieren,
- f) het initiëren, stimuleren, ondersteunen en doen uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek in het belang van zeezoogdieren en hun leefomgeving, alsmede het samenwerken met instellingen en personen die activiteiten op het gebied van wetenschap ontplooien,
- g) het opzetten, stimuleren en (doen) uitvoeren van educatieve projecten voor specifieke doelgroepen die geïnteresseerd zijn in of betrokken zijn bij zeezoogdieren, hun leefwijze en hun problemen,
- h) alle overige (rechts-)handelingen die het doel bevorderen.

De Stichting heeft het maken van winst uitdrukkelijk niet ten doel.

Opvang van zeehonden is gebaseerd op het standpunt dat je een hulpbehoevend dier niet aan zijn lot over laat. Niet alleen is die verplichting tot "hulp-waar-mogelijk" in de Nederlandse wet vastgelegd, maar het wordt ook gezien als een elementair menselijk en ethisch waardige houding. Als je in de gelegenheid bent om een dier dat lijdt te helpen dan doe je dat. Ongeacht of de oorzaak van het lijden van dat dier veroorzaakt is door menselijke activiteiten of niet. En ongeacht of de betreffende diersoort bijna is uitgestorven of in grote getale voorkomt.

In het oprichtingsjaar 2014 bestond het bestuur uit de volgende personen:

- De heer K. van der Meulen (voorzitter)
- De heer mr.dr. P. 't Hart (secretaris)
- Mevrouw S.E. van der Vliet (penningmeester)

Alle bestuursleden zijn op dezelfde datum in functie getreden. In het najaar heeft mr. dr. P. 't Hart zich tot zijn spijt moeten terugtrekken. Sindsdien is die functie een vacature. Het bestuur vergadert tenminste vier maal per jaar. Er is geen bezoldiging voor bestuursleden.

Het beleid van de Stichting richt zich vooral op de core business: het ondersteunen van organisaties en individuen die zich richten op verantwoorde opvang, herstel en het terugzetten van zeehonden. In de verslagperiode heeft de Stichting daarin reeds een aantal belangrijke stappen kunnen zetten.

BEDRIJFSVOERING

De bedrijfsvoering van de Stichting is gericht op activiteiten die Lenie 't Hart zelf kan uitvoeren of die op haar advies – en al dan niet onder haar begeleiding - door derden worden uitgevoerd. Het uitgangspunt van de Stichting is om personen en organisaties in binnen- en buitenland te steunen die zich inzetten voor hulp aan in het wild levende dieren, en in het bijzonder zeehonden.

ACTIVITEITEN IN NEDERLAND

Stellendam

Reeds ten tijde van de oprichting van de Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds was er in Stellendam een andere stichting in oprichting: Stichting A Seal, centrum voor zeezoogdierenzorg Stellendam. Reeds in 2013 had Lenie 't Hart een aantal actieve, aan haar opvangcentrum verbonden EHBZ-(Eerste Hulp Bij Zeehonden) vrijwilligers voorgesteld om in Zuid-west Nederland een eigen opvangcentrum te beginnen. Aanleiding daarvoor was het groeiende aantal zeehonden dat werd gevonden en de lange reis naar Pieterburen moest maken voor herstel. Een opvangcentrum dichterbij zou beter zijn voor de zeehonden en de betrokkenheid van de lokale bevolking kunnen vergroten.

De handschoen werd opgepakt, een bestuur werd gevormd en een vergunning voor opvang van zeehonden aangevraagd. Ter ondersteuning van dit initiatief heeft de Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds een startsubsidie van € 10.000,- gedoneerd. De inspanningen van het toenmalig bestuur van Stichting A Seal werden beloofd: de Stichting ontving een vergunning en kon al in de zomer van 2014 beginnen met de opvang van huilers en zieke zeehonden.

Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds steunde de jonge opvang door de benodigde badjes en bassins voor te financieren, en door een aantal ex-medewerkers van Pieterburen in te zetten ter begeleiding en opleiding van de enthousiaste groep vrijwilligers in Stellendam. In de tweede helft van 2014 werden reeds 24 gewone zeehonden, 18 grijze zeehonden en een klapmuts met succes opgevangen.

Stichting A Seal heeft zich ontwikkeld tot een zelfstandig opvangcentrum, dat vanaf de eerste maanden van 2015 op eigen kracht de zeehondenopvang heeft kunnen voortzetten en uitbouwen. Het is een voorbeeld van een project zoals dat de Stichting Lenie 't Hart voor ogen staat.

Terschelling / Eemsdelta

Op diverse andere plaatsen ontstonden initiatieven voor (kleinschalige) lokale opvang van hulpbehoevende zeehonden. Een tweetal stichtingen werd daartoe door enthousiaste betrokkenen opgericht, resp. de Stichting Zeehondenopvang Terschelling en de Stichting Zeehondenopvang Eemsdelta. Beide stichtingen riepen de steun in van Lenie 't Hart en haar team. In november waren de plannen van beide stichtingen voldoende uitgewerkt om een aanvraag voor een vergunning in te dienen bij de overheid. Op deze vergunningaanvragen dient binnen 16 weken na indiening door de overheid te zijn gereageerd. Dit valt in het verslagjaar 2015.

In de zomer van 2014 werden op Terschelling diverse zeehonden gesignaleerd, die verstrikt waren in stukken visnet. Dankzij de inzet van de Terschellinger zeehondenredder Hessel Wiegman en zijn team kon een tiental zeehonden van deze last worden bevrijd. De kosten voor inzet van schepen voor deze acties werden gedragen door onze Stichting.

Veldvrijwilligers

In het verslagjaar deden veel vrijwilligers van het door Lenie 't Hart destijds opgerichte EHBZ-team een beroep op de Stichting voor steun bij gemaakte transport en communicatiekosten. Deze aanvragen zijn steeds gehonoreerd. Daarbij was een grote steun, dat de Stichting een zeehondenambulance in bruikleen kreeg van Stichting DierenLot.

Stichting DierenLot

Het feit dat Lenie 't Hart besloot om haar werkterrein te verleggen - of beter gezegd uit te breiden - naar aandacht voor hulp aan alle hulpbehoevende, in het wild levende dieren en meer ruimte en respect voor dierenhulpverleners had tot gevolg dat er contact en samenwerking ontstond met diverse andere dierenhulporganisaties. Eén van de belangrijkste spelers in dit veld is de Stichting DierenLot. De samenwerking tussen Lenie en deze krachtige organisatie voor hulp aan dieren zou steeds hechter worden. Zeker ook vanwege het feit dat beide stichtingen streven naar samenwerkingsverbanden tussen diverse (groepen) dierenhulpverleners. In november ontving onze Stichting een bijdrage van € 10.000,- van Stichting DierenLot, in december mocht Lenie de sleutels van een door Dierenlot beschikbaar gestelde zeehondenambulance in ontvangst nemen en aan het eind van 2014 is Lenie gevraagd om ambassadeur voor Stichting DierenLot te worden, een functie die ze graag heeft aanvaard. Zij hoopt dat de samenwerking ook in de komende jaren zal blijven bestaan en zo mogelijk zal worden uitgebreid.

VOORLICHTING EN PUBLICITEIT

In de loop van het verslagjaar is Lenie 't Hart veelvuldig uitgenodigd om op scholen te komen vertellen en spreekbeurten te houden voor verenigingen en organisaties. Zo bezocht ze een tiental basisscholen, waaronder OBS het Ruimteschip te Hoogezand en de Almelose Montessorischool, waar ze de kinderen vooral wees op respect voor dieren en het belang van vrijwilligerswerk. Ook gaf ze een gastles op de Zeevaartschool op Terschelling (Maritiem Instituut Willem Barentsz), waar het accent lag op internationale regelgeving en de voorgestelde vaarroutes om aanvaringen met grote zeezoogdieren zoals walvissen te vermijden.

Voor de medewerkers van het medische bedrijf Interster gaf ze tijdens de jaarlijkse informatiedag een voordracht over hygiëne en quarantaine, en in Luik gaf ze ter gelegenheid van de 28ste conferentie van de European Cetacean Society (ECS), voor een internationaal gezelschap van onderzoekers van zeezoogdieren – oceanologen, chemici, biologen, fysici, dierenartsen - een lezing over verwondingen bij zeezoogdieren.

In de zomer van 2014 kwam een grote groep Russische scholieren naar Nederland. Het jaar daarvoor had Lenie 't Hart in Moskou een bezoek gebracht aan diverse scholen, en ook een college gegeven voor veterinaire studenten aan de Moscow State University. Haar verhaal had scholieren zo nieuwsgierig gemaakt, dat 35 leerlingen van een Russische school onder leiding van de docenten Olga Sokolova en Tatyana Denisenko naar Nederland reisden om te zien hoe hier de hulp aan zeehonden was georganiseerd. Onze Stichting speelde een belangrijke rol in de organisatie van deze reis (visa, reserveringen, logistiek) en vulde een groot deel van het educatieve programma in.

Op tweede pinksterdag ontving Lenie 't Hart in de Roorda State te Uithuizermeeden uit handen van Wout Roorda de Gouden Noordster. Voor Lenie een belangrijke erkenning voor haar inzet voor zeehonden, maar vooral ook voor haar betekenis voor Groningen en verder. De Noordster Sociëteit is opgericht voor en door ondernemers en bestuurders.

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Hoewel de mogelijkheden tot het (doen) uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek in het verslagjaar nog beperkt waren, is er toch ook op dit gebied reeds het een en ander in gang gezet. Zo is bioloog en ex-medewerker van Pieterburen Diederik van Liere gevraagd om literatuuronderzoek uit te voeren voor de presentatie op de ECS (European Cetacean Society) in Luik.

Bovendien werd bioloog Nynke Osinga door onze Stichting ondersteund in haar promotie onderzoek. Dit project was na haar vertrek uit Pieterburen in gevaar gekomen, maar gelukkig kon zij haar onderzoeken voltooien, opdat zij in 2015 toch nog kon promoveren.

INTERNATIONALE ACTIVITEITEN / KENNISCENRUM

Frankrijk

Vrijwel meteen na de start van de Stichting bereikte ons een verzoek van LPA Calais, waar naast veel andere dieren ook regelmatig zeehonden worden opgevangen. Men wilde graag nog twee van de kleine bassins hebben, die door ons voor zeehondenopvang zijn ontworpen. Vanzelfsprekend is aan dit verzoek voldaan: inmiddels staan er dus vier zgn. eerste-fase badjes in de zeehondenopvang in Calais.

Samos

Een Griekse organisatie voor de opvang van de uiterst bedreigde monniksrobben nam contact op met Lenie 't Hart. Zij maakten zich zorgen, omdat een jonge monniksrob op een toeristenstrand van Samos een afwijkend gedrag vertoonde. Onmiddellijk zijn twee ex-medewerkers van Pieterburen, ervaren zeehondenverzorgsters, afgereisd naar Samos om de situatie ter plaatse te bekijken. Omdat ze de toestand van de jonge monniksrob toch niet vertrouwden, is vervolgens de Israëlische dierenarts Danny Morick naar Samos gereisd. Danny Morick heeft jarenlang als dierenarts in Pieterburen gewerkt en is één van de meest ervaren dierenartsen op het gebied van zeehonden. Hij heeft de monniksrob behandeld. En toen Lenie 't Hart enkele maanden later zelf naar Samos reisde om het effect van de acties te beoordelen, trof ze een kerngezonde monniksrob aan.

Iran

Het door onze Stichting gefinancierde project rond de bescherming van de Kaspische zeehond is in de loop van 2014 uitgebreid. In overleg met het Iraanse overheidsinstituut de DOE (Department Of Environment) is ook de steur in het beschermingsplan opgenomen. Projectleider Amir Sayad Shirazi heeft goede contacten opgebouwd met de lokale vissers. Die vertrouwen hem, en daardoor zetten ze zich graag in voor de bescherming van de kwetsbare dieren in de Kaspische Zee. Lenie 't Hart heeft het opvangcentrum op het schiereiland Ashuradeh een paar keer bezocht. Inmiddels dragen alle vissers regenpakken met op hun rug in Farsi (de Iraanse taal) het logo "Lenie 't Hart opvangcentrum voor de Kaspische zeehond".

Vladivostok

Lenie 't Hart is de afgelopen jaren veelvuldig betrokken geweest bij projecten in Rusland. Zo begeleidde zij de opvang van diverse gewone en grijze zeehonden in de Leningrad Zoo in St. Petersburg en was zij aanwezig bij de eerste opvang - en succesvolle vrijlating - van een Ladoga zeehond in Lake Ladoga nabij St. Petersburg. Tijdens deze bezoeken aan Russische initiatieven legde zij vele contacten, o.a. met Lora Beloivan, die na een bezoek aan Lenie's centrum in Pieterburen in haar woonplaats Vladivostok samen met haar man (een dierenarts) een opvang was begonnen voor de spotted seal. In 2014 was Lenie in de gelegenheid om dit kleinschalige, met enthousiaste medewerkers en vrijwilligers draaiende opvangcentrum te bezoeken. Voor haar een unieke ervaring om de vrijlating van spotted seals mee te maken.

TOEKOMST:

Het jaar 2014 was zoals gezegd een jaar van verkenning van de mogelijkheden en bezinning op de bestaande situatie en ontwikkelingen in de toekomst. Veelvuldig overleg met organisaties en personen die zich inzetten voor dierenbescherming (dat wil in dit verband zeggen: hulpverlening aan individuele dieren in nood) heeft geleid tot plannen voor een betere structurering van opvang voor hulpbehoevende in het wild levende dieren en de opzet voor een beter netwerk van veldmedewerkers (vrijwilligers) in Nederland. Uitwerking van deze plannen zal beginnen - maar zeker niet zijn afgerond - in 2015.

Daarnaast is gebleken dat de kloof tussen natuurgebeheerders en dierenhulpverleners groeit. Dit is een negatieve ontwikkeling. Daarom wil Lenie 't Hart met ondersteuning van onze Stichting een brede discussie op gang brengen tussen deze partijen. Een samenwerking tussen deze partijen, die qua visie zo ver uit elkaar liggen, lijkt vooralsnog niet haalbaar. Maar een "*peaceful co-existence*" met wederzijds respect voor de verschillende standpunten op het gebied van dierenwelzijn zou al een enorm winstpunt zijn. Daar zal onze Stichting zich dan ook de komende jaren voor inzetten.

Onnodig te vermelden dat deze aanpak niet slechts geldt voor zeehonden, maar voor alle in het wild levende dieren die hulp nodig hebben.

PIETERBUREN

Helaas heeft het nieuwe management van de Zeehondencreche in Pieterburen in de loop van 2014 een aantal acties ondernomen die invloed hadden op het functioneren van de Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds.

Waar Lenie 't Hart in eerste instantie de grond van haar vertrek en de aard van het conflict aangaf in de nieuwe benadering van Pieterburen: de keuze voor natuurbescherming in plaats van hulpverlening aan individuele dieren, werden door Pieterburen nogal wat onjuistheden over haar vertrek in de publiciteit gebracht. Dat maakte het voor Lenie noodzakelijk om iets meer over de nieuwe werkwijze van Pieterburen naar buiten te brengen.

In de loop van 2014 verhardden de standpunten. Dat ging zelfs zo ver dat Pieterburen in mei aangifte deed tegen Lenie 't Hart bij de NVWA wegens vermeende overtredingen, omdat zij zeehonden zou redden die Pieterburen wilde laten liggen. Dat leidde tot vervolgingen, huiszoekingen, opvragen van telefoongegevens en politieke discussies. Een aantal ex-medewerkers deed aangifte tegen Pieterburen, omdat zij daar hadden ervaren hoe er met zeehonden werd omgegaan. Deze aangiften werden geseponeerd, waarop Artikel 12 Strafvorderingprocedures zijn gestart. Deze zullen in 2015 worden behandeld. Vreemd genoeg werden twee ex-medewerkers, die hun verantwoordelijkheid namen en zeehonden wilden redden die Pieterburen had laten liggen, door toedoen van Pieterburen wél vervolgd. Zij moeten binnenkort voor de rechter verschijnen.

FINANCIËN 2014

Banksaldo per 01/05/2014:	50.000,-
Banksaldo per 31/12/2014:	11.411,94
Totale inkomsten 2014:	78.615,36

Alle opbrengsten zijn verkregen uit bijdragen en donaties van particulieren en van DierenLot.

Totale bestedingen 2014:	67.193,42
Steun aan Stellendam:	29.172,59
Steun aan Terschelling / Delfzijl / veldwerk:	10.843,27
Wetenschappelijk Onderzoek:	5.175,-
Buitenlandse projecten:	12.315,78
Overig (o.a. aanschaf bassins):	9.686,78

Colofon

Stichting Lenie 't Hart Zeehondenfonds

Dallingeweersterweg 8

9947 TA Termunten

Telefoon: (0596) 602060

Fax: (0596) 712190

E-mail: info@leniethart.nl

www.zeehondenfonds.nl